

Velkommen

Agenda

- 9.10 - 9.45 Grundlæggende om de danske betalingsdataregler
v/advokat og partner Michael Hopp, Plesner
-
- 9.45 – 10.20 Praktisk kommerciel anvendelse af betalingsdata
v/Susan Kaae, Expert Eye
-
- 10.20 – 10.35 Pause
-
- 10.35-11.10 Hvordan bruger Coop købsdata til glæde for medlemmerne?
v/Head of Digital Platforms, Christian Frank Sørensen, Coop
-
- 11.10 – 11.45 Brug af betalingsdata, hvornår giver det mening?
v/Direktør Per Østergaard Jacobsen, Efficiens, Ekstern lektor CBS
-
- 11.45 Tak for i dag

Grundlæggende om de danske betalingsdataregler

v/advokat og partner Michael Hopp, Plesner

18. november 2019

Den gamle retstilstand

Betalingstjenestelovens § 85

Stk. 3 - Der må kun ske behandling af oplysninger om, hvor betaleren har anvendt deres betalingsinstrumenter, og hvad de har købt, når det:

1. Er nødvendigt til gennemførelse eller korrektion af betalingstransaktioner eller andre funktioner, som betalerens udbyder har knyttet til betalingsinstrumentet
2. Er nødvendigt til retshåndhævelse eller for at hindre misbrug eller
3. Er hjemlet ved anden lovgivning

Stk. 4 - Der må endvidere ske behandling af oplysninger om, hvor betalerne har anvendt deres betalingsinstrumenter, når

1. Det er nødvendigt for betalerens udbyders rådgivning af en betaler med henblik på en hensigtsmæssig anvendelse af betalingsinstrumenter, og når de oplysninger, der frembringes, alene angår, hvilke typer betalingstransaktioner betaleren foretager, eller
2. Behandlingen af nødvendig for udstederens tilpasning af betalingssystemer, således at disse er sikre, effektive og tidssvarende og der ikke frembringes oplysninger på enkeltbrugerniveau.

HR: Ingen dispensation -> udelukket at bruge købsdata til fleste formål (med mindre separat system)

- Udkast til lovforslag - > udtømmende opstilling af 10 lovlige formål.
- Endelige betalingslov ("BTL") -> to nye bestemmelser §§ 124 og §§ 125.

Udbydere af betalingstjenester og udstedere af elektroniske penge

Betalingsloven

§ 124, stk. 1. Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven finder anvendelse på udbydere af betalingstjenester og udstedere af elektroniske penge, jf. dog stk. 2-4

§ 124, stk. 2. Betalingstjenesteudbydere og e-pengeudstedere skal på forhånd indhente udtrykkeligt samtykke fra en bruger, hvis der behandles personoplysninger ifm. udbuddet af betalingstjenesten

§ 124, stk. 3. En udbyder af betalingstjenester og betalingssystemer må behandle personoplysninger til brug for forebyggelse, efterforskning, retshåndhævelse og opdagelse af misbrug eller svig, eller hvis behandlingen er hjemlet ved anden lov

§ 124, stk. 4. Udbydere af betalingstjenester og udstedere af elektroniske penge må ikke betinge priser eller vilkår for brugen af betalingstjenester eller betalingskonti af, at brugeren giver samtykke til behandling af betalingsoplysninger, der ikke foretages i forbindelse med leveringen af betalingskontoen eller betalingstjenesten, eller af, at brugeren giver samtykke til, at der kan tilknyttes en loyalitetskortfunktion til betalingstjenesten.

2. Betalingstjenestedirektiv

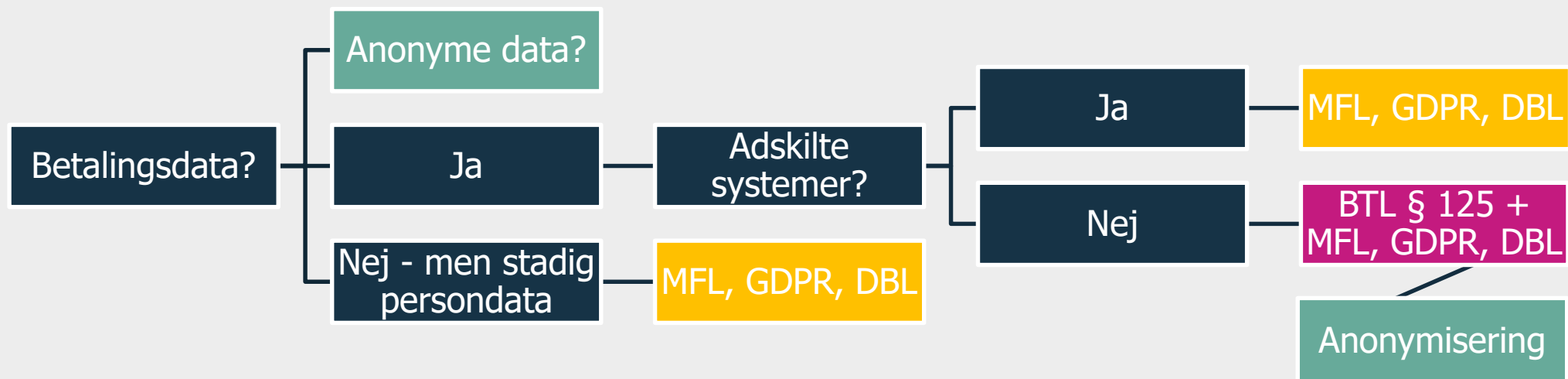
Art. 94: Medlemsstaterne tillader, at betalingssystemer og betalingstjenesteudbydere behandler personoplysninger, når det er nødvendigt for forebyggelse, efterforskning og opdaelse af betalinassvia.

Behandling af personoplysninger som følge af dette direktiv skal foretages i overensstemmelse med GDPR og nationale persondatalove.

Stk. 2: Betalingstjenesteudbydere må kun behandle personoplysninger, som er nødvendige for ydelse af betalinastienesen. med bruaerens udtrvkkelige samtvkke

GDPR, art. 7.4 ...

Overblik

Betalingsoplysninger/betalingsdata

Hvad er omfattet?

Lov om betalinger § 7, nr. 41

Betalingsoplysninger: Personhenførbare oplysninger om, hvor en bruger har anvendt en betalingstjeneste, og hvad der er blevet købt med betalingstjenesten.

- Oplysningerne skal kunne henføres til en identificerbar person:
  - GDPR, art. 4, nr. 1
  - En person, der direkte eller indirekte kan identificeres, f.eks. ved et identifikationsnummer eller et eller flere elementer, der er særlige for en persons fysiske, fysiologiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet
  - Gælder også, hvis dataansvarlig ikke selv har adgang til liste eller nøgle, der viser sammenhængen
- Hvis ikke person er identificeret/identificerbar → hverken betalingsoplysning eller personoplysning → ureguleret
- Lovforarbejder:
  - **Hvor:** Oplysninger om selve betalingsmodtageren og størrelsen på beløbet → Typisk oplysninger, som fremgår af netbankoversigt
  - **Hvad:** Oplysninger om, hvad der konkret er købt med betalingstjenesten → Typisk oplysninger, som fremgår af kvittering
  - **Kun** oplysninger indsamlet via betalingstjenesten eller ifm. anvendelse af tjenesten
- Omfatter ikke:
  - Generering af almindelige papirkvitteringer ved køb
  - Oplysninger indhentet på anden vis end via betalingstjenesten, f.eks. via loyalitetskort, hvor oplysninger indhentes uafhængigt af betalingstjenesten. Det skal være "klart adskilte og separat indsamlede oplysninger" i 2 forskellige systemer

Betalingsoplysninger

Adskilte systemer

- En betalingsfunktion og en anden funktion, f.eks. et loyalitetsprogram → må samles på ét kombineret instrument, f.eks. kort eller app.
  - Hvis indsamling af oplysninger ikke uafhængig af betalingsfunktion → alle oplysningerne betragtes som betalingsoplysninger
  - Hvis indsamling af oplysninger uafhængigt af betalingsfunktion → oplysninger til anden funktion ikke betalingsoplysninger
- Uden betydning, om muligt at fravælge at bruge den anden funktion – nyt ift. den gamle retsstilling!
- **Afgørende** = er det klart adskilte systemer og separat indsamlede oplysninger?
  - Uklart – formentligt kræves, at data teknisk indsamles to gange, til to helt adskilte datastrømme. Ikke OK hvis tillægstjenesten "trækker data" fra transaktionsstrømmen
  - Samme data – behandlet i forskellige systemer

Erhvervsdrivendes brug af betalingsoplysninger

§ 125, stk. 1: Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven finder anvendelse på erhvervsdrivende, der behandler betalingsoplysninger, jf. dog stk. 2-6

§ 125, stk. 2: En erhvervsdrivende skal på forhånd indhente et udtrykkeligt samtykke fra brugeren, hvis den erhvervsdrivende behandler betalingsoplysninger ifm. udbuddet af en tjeneste, der er direkte henvendt til brugeren

§ 125, stk. 3: En erhvervsdrivende må kun behandle betalingsoplysninger i forbindelse med:

1. Gennemførelse eller korrektion af en betalingstransaktion
2. Udbuddet af en tjeneste, der er direkte henvendt til brugeren
3. Anonymisering af betalingsoplysninger

§ 125, stk. 4: Forbud mod fastsættelse af individuelle priser eller vilkår for samme vare eller tjeneste til forskellige brugere på grundlag af betalingsdata. Derudover må betalingsoplysninger ikke behandles i forbindelse med opfyldelse af forsikringsaftaler.

§ 125, stk. 5: Erhvervsdrivende må behandle aggregerede betalingsoplysninger til brug for kreditvurdering

§ 125, stk. 6: Forbud mod videregivelse af betalingsoplysninger til tredjemand, medmindre dette er hjemlet ved anden lovgivning eller det sker i forbindelse med gennemførelse eller korrektion af en betalingstransaktion eller udbuddet af en lovlig tjeneste, som brugeren har anmodet om

"De oplysninger, der kan registreres om en brugers anvendelse af en betalingstjeneste, kan være meget følsomme, idet virksomheder kan foretage registreringer af brugerens adfærd og udarbejde personprofiler af brugeren. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at sådanne oplysninger ikke behandles til uvedkommende formål eller i integritetskrænkende øjemed."

Overtrædelse af §§ 124 og 125 straffes med bøde, jf. § 152, stk. 2.

Brug af betalingsoplysninger

---

§ 125, stk. 1. Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven finder anvendelse på erhvervsdrivende, der behandler betalingsoplysninger, jf. dog stk. 2-6

- a) Virksomheder omfattet af § 124
- b) Alle andre erhvervsdrivende, jf. § 1, stk. 6

§ 1, stk. 6. § 125 finder anvendelse på erhvervsdrivende, der behandler oplysninger om, hvor en betaler har anvendt en betalingstjeneste, og hvad den har været anvendt til, uanset § 5.

Lovforarbejder til § 1, stk. 6

"[...] Derudover fastsættes det med forslaget til stk. 6, at erhvervsdrivende, der ikke er omfattet af § 1, stk. 1, men som modtager oplysninger om, hvor en betaler har anvendt en betalingstjeneste, og hvad den har været anvendt til, på anden vis, eksempelvis ved at betaleren selv overdrager oplysningerne til den erhvervsdrivende, også er omfattet af lovforslagets [§ 125].

Et eksempel herpå kunne være et forsikringselskab, der modtager betalingsoplysninger fra en kunde til brug for fastsættelse af en forsikringspræmie. Med forslaget til stk. 6, vil begrænsningerne fastlagt i lovforslagets [§ 125] således også gælde for forsikringselskabet."

Brug af betalingsoplysninger

---

§ 125, stk. 2: En erhvervsdrivende skal på forhånd indhente et udtrykkeligt samtykke fra brugeren, hvis den erhvervsdrivende behandler betalingsoplysninger ifm. udbuddet af en tjeneste, der er direkte henvendt til brugeren

- Samtykke, jf. GDPR art. 4 (11)

Brug af betalingsoplysninger

---

§ 125, stk. 3: En erhvervsdrivende må kun behandle betalingsoplysninger i forbindelse med:

1) Gennemførelse eller korrektion af en betalingstransaktion

2) Udbuddet af en tjeneste, der er direkte henvendt til brugeren

- Kræver udtrykkeligt samtykke, jf. § 125, stk. 2
- Omfatter tjenester som brugeren ønsker og aktivt anmoder om. Betalingsoplysninger kan med samtykke anvendes til individuel markedsføring målrettet brugeren.
- Behandling af betalingsoplysninger begrænset til nødvendige for given tjeneste. Ikke anvendes til formål, som ikke er tjenester "henvendt til" brugeren.
  - F.eks. udbyder af budget-tjeneste -> ikke selv tilgå oplysningerne til egne formål, hvis ikke nødvendigt

3) Anonymisering

Hvis betalingsoplysninger er uigenkaldeligt afidentificeret -> ureguleret – fri anvendelse

Fastsættelse af individuelle priser eller vilkår

§ 125, stk. 4: Betalingsoplysninger må ikke behandles til fastsættelse af individuelle priser eller vilkår for samme vare eller tjeneste til forskellige brugere. Derudover må betalingsoplysninger ikke behandles i forbindelse med opfyldelse af forsikringsaftaler.

- Omfatter også til fastsættelse af renten på et lån eller præmien på en forsikring
  - Hvordan vedkommende generelt vælger at sammensætte sit forbrug, eller hvor og hvornår en given betalingstjeneste anvendes -> Må ikke have betydning for mulighed for tilbud eller speciel pris,
    - Ikke bruge til at fastsætte forskellige priser ud fra f.eks. prisbevidsthed!
  - Generelle, forud fastlagte rabatter ikke omfattet af stk. 4 -> forudsat at de er ens for alle kunder/medlemmer:
    - **Eksempel:** Elektroniske "klippekort", "hver tiende kop kaffe er gratis".
  - Betalingsoplysninger må ikke behandles ifm. opfyldelse af en forsikringsaftale
    - **Eksempel:** Betaling af kontingent til en fodboldklub kan ikke anvendes ved efterforskning i forbindelse med en skadeforsikring

§ 125, stk. 5: Erhvervsdrivende må behandle aggregerede betalingsoplysninger til brug for kreditvurdering

- F.eks. forbrugsoverblik genereret af bank, som videregives af forbruger til långiver (eller anvendes af banken selv)

Videregivelse

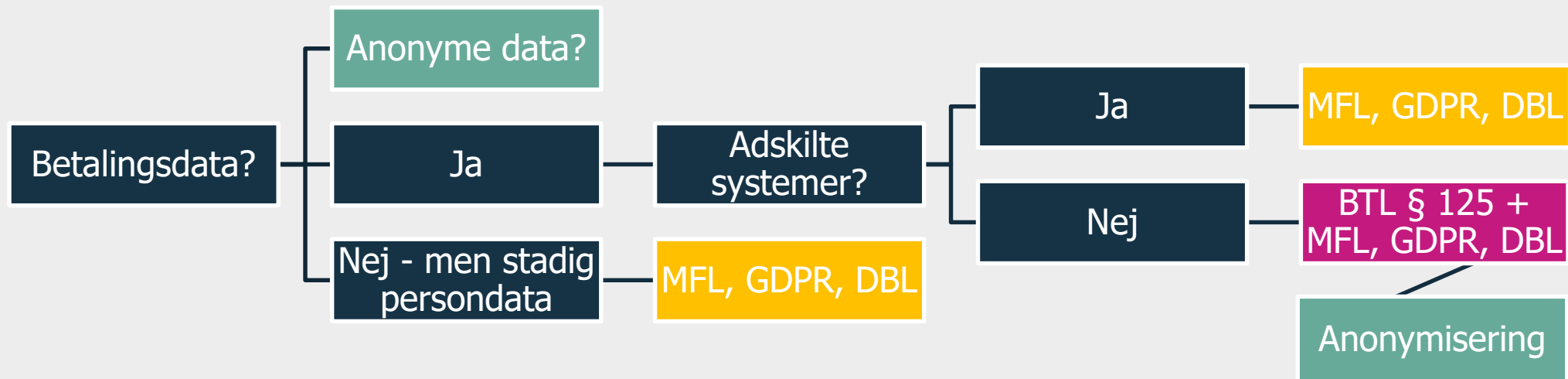
---

§ 125, stk. 6: En erhvervsdrivende må ikke videregive betalingsoplysninger til tredjemand, medmindre dette er hjemlet ved anden lovgivning eller det sker i forbindelse med gennemførelse eller korrektion af en betalingstransaktion eller udbuddet af en tjeneste, som brugeren har anmodet om, og som ikke er i strid med § 125

- Anden lovgivning = f.eks. hvidvaskloven
- **Forudsætning for videregivelse = modtagerens tjeneste ikke strider mod § 125, stk. 2-5!**
  - Ikke videregive betalingsdata til udenlandsk virksomhed, hvis ikke de overholder DBL § 125
  - Videregivende dataansvarlige = ansvarlig for lovligheden af den modtagende parts tjeneste!
- **Eksempel:** Videregive kvitteringsoplysninger til udbyder af elektronisk kvitteringsopbevaring kun lovligt, hvis bruger selv har anmodet om det og tjenesten overholder § 125.
  - Dermed ikke muligt til svensk virksomhed, der "kun" overholder GDPR.
  - *De facto* krav om datalokalisering
  - Sammenhold med GDPR art. 1
  - Eksportforbud lovligt under EU-retten?

Overblik

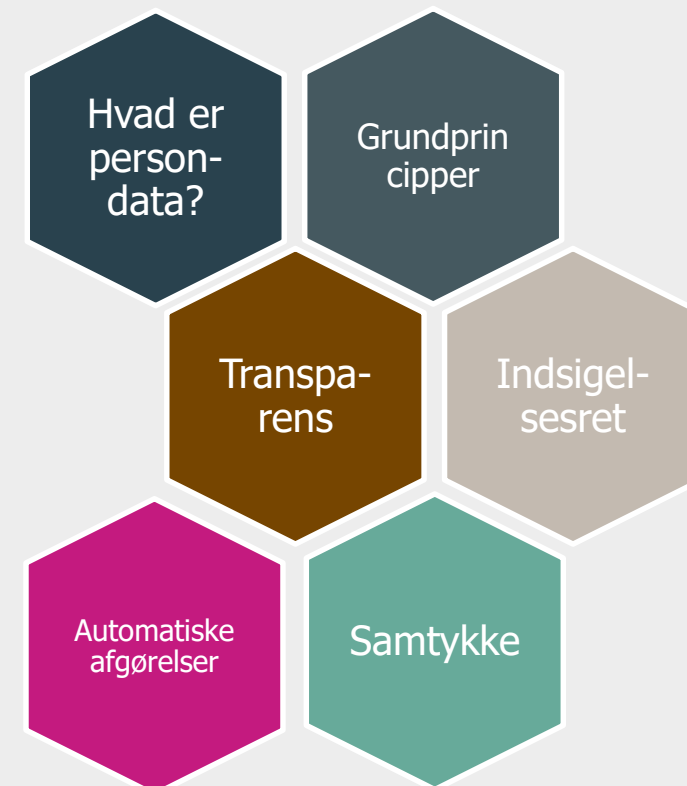

Supplerende til betalingsloven

Supplerende regulering i GDPR og DBL

- Art. 5 – finalité mm.
- Art. 6 – behandlingsgrundlag
- Art. 7 – betingelser for samtykke
- Art. 9 – følsomme data
- Art. 13+14 – oplysningspligt
- DBL § 13 – salg af persondata om forbrugere til en anden erhvervsdrivende til brug for direkte markedsføring
- MFL – Form og indhold for markedsføringen

Sætter fortsat visse grænser – f.eks. Normalt ikke muligt med kommerciel brug af persondata om køb af medicin, sexlegetøj, fagforeningskontingent mv.

Grundlæggende principper

Persondata skal behandles lovligt, rimeligt og gennemsigtigt

1

Krav om behandling af korrekte og ajourførte persondata

4

Behandling skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål. Behandling til andre formål kan ske, hvis de andre formål er "forenelige" med de oprindelige formål (eller samtykke/lov)

2

Persondata må ikke behandles i længere tid end nødvendigt af hensyn til det/de saglige formål, som forfølges med behandlingen

5

Persondata skal være relevante, tilstrækkelige og begrænset til det, som er nødvendigt i forhold til det/de saglige formål – 'need to know', ikke 'nice to know'

3

Krav om sikker behandling af persondata

6

Internationalt perspektiv

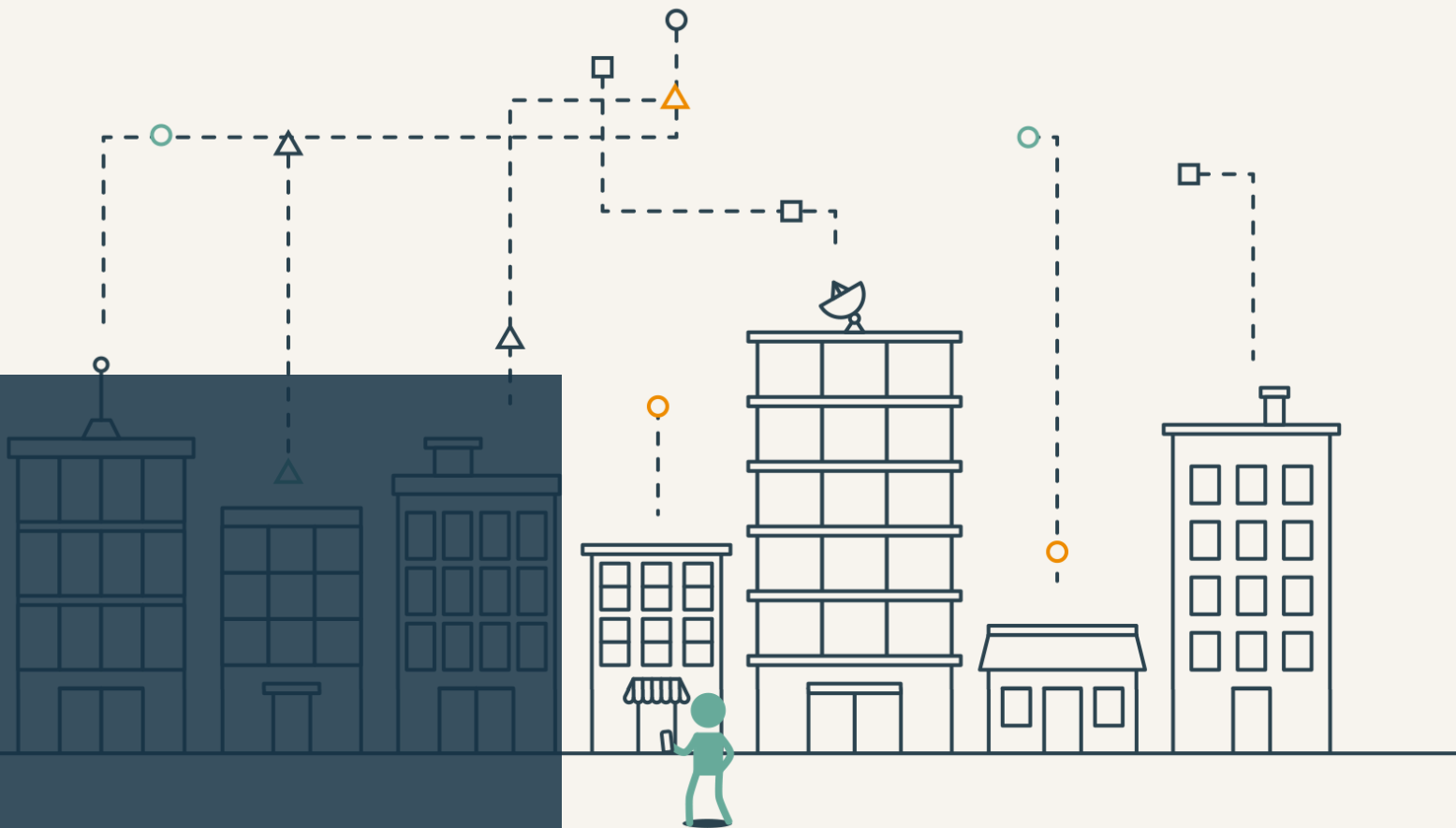

- Ikke umiddelbart lignende regler i andre EU medlemslande!
- Det hollandske datatilsyn: Banker må iht. GDPR ikke anvende betalingsdata til markedsføringsformål uden samtykke – formål med transaktionsdata er ikke forenelige med efterfølgende markedsføring
- Konkurrenceforvridende for danske tjenester?
- I strid med GDPR målsætning om "fri bevægelighed af persondata" og totalharmoniseringen i PSD2?
- Plads til særregler på et harmoniseret område?
- PSD2 art. 107 - *"For så vidt som dette direktiv indeholder harmoniserede bestemmelser, må medlemsstaterne ikke bevare eller indføre andre bestemmelser end dem, der er fastsat i direktivet"*
- GDPR art. 1.3 - *"Den frie udveksling af personoplysninger i Unionen må hverken indskrænkes eller forbydes af grunde, der vedrører beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger"*
- Forbrugerombudsmanden som kompetent myndighed for tilsyn med §§ 124-125?

Plesner Persondata Team

 <p>Michael Hopp Partner Persondataret Operational Compliance Markedsføringsret T: +45 36 94 13 06 M: +45 29 99 30 14 mho@plesner.com</p>	 <p>Jesper Husmer Vang Senioradvokat Persondataret T: +45 36 94 14 58 M: +45 30 93 71 11 jhw@plesner.com</p>	 <p>Jakob Falsner Senioradvokat, PhD Arbejds- og ansættelsesret Persondataret T: +45 36 94 11 80 M: +45 30 93 71 59 jfa@plesner.com</p>	 <p>Martin Hjørland Nielsen Advokat Persondataret Operational Compliance T: +45 36 94 11 89 M: +45 30 93 71 85 mhd@plesner.com</p>	 <p>Peter Østerby Mønsted Advokat Persondataret Operational Compliance T: +45 36 94 15 41 M: +45 30 93 71 32 pom@plesner.com</p>	 <p>Martin Nybye-Petersen Advokat Persondataret Operational Compliance T: +45 36 94 15 21 M: +45 29 99 30 89 mny@plesner.com</p>
 <p>Maria Katrine Westphal-Rasmussen Advokatfuldmægtig Persondataret T: +45 36 94 12 49 M: +45 29 99 30 18 mkw@plesner.com</p>	 <p>Phillip Giede Bøving Advokatfuldmægtig Persondataret T: +45 36 94 15 44 M: +45 29 99 30 75 pgb@plesner.com</p>	 <p>Mille Selbach Rasmussen Advokatfuldmægtig Persondataret T: +45 36 94 12 82 M: +45 30 93 71 71 mrn@plesner.com</p>	 <p>Mads Ehlers Falch Advokatfuldmægtig Persondataret T: +45 36 94 15 40 M: +45 24 59 23 65 mef@plesner.com</p>	 <p>Cæcilie Maahr Hansen Advokatfuldmægtig Persondataret T: +45 36 94 13 57 M: +45 24 59 10 09 cmn@plesner.com</p>	 <p>Frederik Lindboe Refsgaard Advokatfuldmægtig Persondataret T: +45 36 94 11 75 M: +45 24 59 34 38 flr@plesner.com</p>
 <p>Signe Adler-Nissen ErhvervsPhD PhD projekt om børn/unge T: +45 36 94 15 29 M: +45 30 93 71 54 sia@plesner.com</p>	 <p>Pernille Morell Aaen Marketingkoordinator T: +45 36 94 13 41 M: +45 30 93 71 95 pema@plesner.com</p>	 <p>Heidi Dyreby Kock Advokatsekretær T: +45 36 94 14 40 hdk@plesner.com</p>	 <p>Malene Nyegaard Legal Intern T: +45 36 94 11 01 mnd@plesner.com</p>	 <p>Emilie Appelrod Legal Intern T: +45 36 94 11 68 ema@plesner.com</p>	 <p>Sophie Hein Legal Intern T: +45 36 94 13 09 soph@plesner.com</p>
 <p>Casper Rejnholdt Legal Intern cre@plesner.com</p>	 <p>Nicolai Kjærgaard Sørensen Studentermhjælper T: +45 36 94 11 60 nks@plesner.com</p>	 <p>Alberte Dyring Dohn Studentermhjælper T: +45 36 94 14 53 add@plesner.com</p>	<p>Plesner Amerika Plads 37 2100 København Ø T: +45 33 12 11 33 Fax: +45 33 12 00 14 www.plesner.com</p>		

Plesner

Plesner Advokatpartnerselskab
Amerika Plads 37
2100 København Ø
Tlf.: +45 33 12 11 33
Fax: +45 33 12 00 14
E-mail: plesner@plesner.com
CVR-nummer: 38 47 79 35